

หลักเกณฑ์การดำเนินการในเรื่องความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Criteria Determining on Tort Liability of Local Officers

โดย

กิริณี จาระนูน

Miss Kirinee Jaranoon

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2550

อภิรักษ์นันทนาการ

๒๙ ก.ค. ๒๕๕๐

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะนิติศาสตร์

วิทยานิพนธ์

ของ

กิริณี จาระนูน

เรื่อง

หลักเกณฑ์การดำเนินการในเรื่องความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

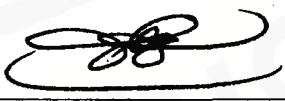
ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 25 พฤษภาคม 2550

ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร. สุรพล นิติไกรพจน์)

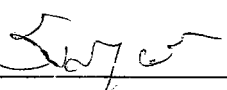
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์)

กรรมการวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการวิทยานิพนธ์

(ดร. รังสิกร ชูปวงศ์)

บทคัดย่อ

การที่เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นการละเมิดต่อบุคคลภายนอกหรือละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ การพิจารณาความรับผิดในผลแห่งการละเมิดของเจ้าหน้าที่ว่าเป็นความรับผิดของเจ้าหน้าที่เป็นการเฉพาะ หรือเป็นความรับผิดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหลักแล้วไม่มีความแตกต่างจากกรณีที่เจ้าหน้าที่ประเภทอื่นกระทำความผิด กล่าวคือ หากเป็นการกระทำความผิดที่ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิด ในผลแห่งการละเมิดนั้นเป็นการส่วนตัว แต่หากการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่แล้วหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ ในผลแห่งการละเมิดซึ่งเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น และเมื่อหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ได้รับความเสียหายแล้วจะไล่เบี้ยเอากับเจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดได้เฉพาะกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นกระทำไปโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น ในกรณีที่ความเสียหายเกิดจากการประมาทเลินเล่ออย่างธรรมดาของเจ้าหน้าที่แล้ว หน่วยงานของรัฐไม่อาจไล่เบี้ยเอากับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดได้ และในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐก็เช่นกัน เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดในผลแห่งการละเมิดอันเกิดแต่การปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในกรณีที่กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น ซึ่งในการใช้สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนของหน่วยงานของรัฐนั้นก็อาจจะไม่ต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ โดยคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ นอกจากนี้ยังไม่นำหลักเรื่องลูกหนี้รวมมาใช้บังคับ แต่ให้เจ้าหน้าที่แต่ละคนจะต้องรับผิดตามส่วนแห่งความผิดของตนเท่านั้น

สำหรับความแตกต่างที่มีอยู่บ้างก็เป็นเพียงความแตกต่างในรายละเอียดการปฏิบัติเท่านั้น กล่าวคือ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ในเรื่องการออกคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ซึ่งหน่วยงานของรัฐประเภทอื่นต้องออกคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง แต่สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงาน โดยความเห็นชอบของผู้กำกับดูแลอาจมีคำสั่งแตกต่างจากความเห็นของกระทรวงการคลังได้ และในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดต่อบุคคลภายนอก ซึ่งตามระเบียบดังกล่าวแล้วไม่รวมถึงกรณีของราชการส่วนท้องถิ่น จึงไม่สามารถนำระเบียบดังกล่าวมาใช้บังคับได้โดยตรง แต่จะต้องไปออกระเบียบปฏิบัติของตนเอง ซึ่งในขณะนี้ยังไม่มีระเบียบดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติ กระทรวงมหาดไทย

ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลได้แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หมวด 2 มาใช้ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบดังกล่าวโดยอนุโลม และให้กระทรวงมหาดไทยทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังในการตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงควรจะได้มีการสนับสนุนให้มีการขอระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่จะละเมิดต่อบุคคลภายนอก หรืออาจจะใช้วิธีการแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้ครอบคลุมถึงราชการส่วนท้องถิ่นด้วย และเปลี่ยนหน่วยงานตรวจสอบจากกระทรวงการคลังไปเป็นให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีอำนาจในการตรวจสอบความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

การพิจารณาความรับผิดชอบละเมิดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาสำคัญในการดำเนินการในเรื่องเขตอำนาจของศาลที่จะพิจารณาคดีพิพาทเกี่ยวกับการละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งอาจอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองหรือ ศาลยุติธรรมก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นเป็นการกระทำอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือไม่ กล่าวคือ หากการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่เกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ก็จะอยู่ในในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่ถ้าเป็นการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกิดจากการกระทำทางกายภาพหรือการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป จะอยู่เขตอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม จึงก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องความสับสนเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาล และการใช้ดุลพินิจพิจารณาพิพากษาที่แตกต่างกัน ดังนั้นควรที่กำหนดให้กรณีการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเพียงประเภทเดียว ซึ่งจะทำให้ปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการฟ้องผิดศาลและปัญหาการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษาแตกต่างกันหมดไป โดยความเห็นของผู้ศึกษานั้นเห็นด้วยกับแนวทางที่จะกำหนดให้ศาลปกครอง ซึ่งเป็นศาลเฉพาะด้านที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำในทางปกครอง

นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีความปัญหาในการบังคับการตามคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เนื่องจากเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความเชี่ยวชาญในการที่จะดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และการขายทอดตลาด ทำให้ไม่กล้าดำเนินการบังคับคดีจนเกิดกรณีที่ขาดอายุความในการบังคับคดี หรือในกรณีที่มีการดำเนินการบังคับตามคำสั่งทางปกครองไปแล้วเกิดความผิดพลาด เป็นเหตุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้รับชดใช้

ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ได้เต็มตามจำนวนที่พึงจะได้รับ หรืออาจทำให้ต้องมีความรับผิดชอบในกรณี
ดำเนินการโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายได้ นอกจากนี้ยังไม่มีระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่อง
ดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ อีกทั้งยังไม่สามารถส่งเรื่องดังกล่าวให้กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็น
องค์กรที่มีความเชี่ยวชาญในการบังคับคดีดำเนินการแทนได้ เนื่องจากตามกฎหมายแล้วกรม
บังคับคดีมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลยุติธรรมเท่านั้น จึงสมควรที่จะ
ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาทำหน้าที่ดังกล่าวโดยเฉพาะ หรืออาจจะมีการแก้ไขกฎหมายโดย
มอบหมายให้หน่วยงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการบังคับคดีเป็นผู้ดำเนินการในการ
บังคับตามคำสั่งดังกล่าวแทน และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องออกระเบียบเกี่ยวกับการบังคับทาง
ปกครองในเรื่องการยึด การอายัด และการขายทอดตลาด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน
ของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และศิลปะวิทยาการต่าง ๆ ซึ่ง ครู อาจารย์ทุกท่านซึ่งเคยได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ข้าพเจ้า ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นิติไกรพจน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. วรเจตน์ ภาคีรัตน์ ดร. รังสิกร อุปพงศ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาสตราจารย์ ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์ อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาถ่ายทอดความรู้ ข้อคิดและให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้าตลอดมา ขอขอบคุณท่านอนุชา อนุสวัสดิกุล และท่านอมร เลาหมนตรี ที่จุดประกายความคิดให้ข้าพเจ้าศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อนี้ และขอขอบคุณผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนในเรื่องข้อมูล และความคิดเห็นประกอบในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณกำลังใจจากคุณพ่อ พี่ชาย พี่สาว และบุคคลในครอบครัว รวมทั้งทุกกำลังใจจากเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่เป็นกำลังใจแก่ข้าพเจ้าตลอดมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลใด ๆ ข้าพเจ้าขออุทิศให้แก่คุณแม่ และคุณป้า ผู้วายชนม์ของข้าพเจ้า

กิริณี จาระนุ่น

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
บทนำ.....	1
บทที่	
1. ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539.....	4
1. พัฒนาการความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	4
1.1 ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475.....	4
1.2 ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 475.....	9
1.2.1 กรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก.....	10
1.2.2 กรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อนายงานของรัฐ.....	16
1.3 สภาพปัญหาที่เกิดจากการนำเอาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิดมาใช้บังคับกับการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	17
2. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539.....	18
2.1 ขอบเขตการใช้บังคับ.....	19

2.1.1 เจ้าหน้าที่ของรัฐ.....	19
2.1.2 หน่วยงานของรัฐ.....	22
2.1.3 การกระทำละเมิด.....	26
2.2 กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก.....	28
2.2.1 ผู้ที่ต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนให้แก่ ผู้เสียหาย.....	29
2.2.2 วิธีที่ผู้เสียหายอาจดำเนินการเรียกค่า สินไหมทดแทน.....	32
2.2.3 การไล่เบียดเบียนซึ่งกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานของรัฐ.....	39
2.3 กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ.....	45
2.3.1 ขอบเขตแห่งความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ใน ผลละเมิด.....	45
2.3.2 วิธีที่หน่วยงานของรัฐอาจดำเนินการเรียก สินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดต่อ หน่วยงานของรัฐ.....	49
2.3.3 อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหม ทดแทน.....	51
2. หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539.....	53
1. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ.....	54
1.1 การรายงานความเสียหาย.....	54
1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด ทางละเมิด.....	55
1.3 คุณสมบัติและข้อห้ามของคณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด.....	59

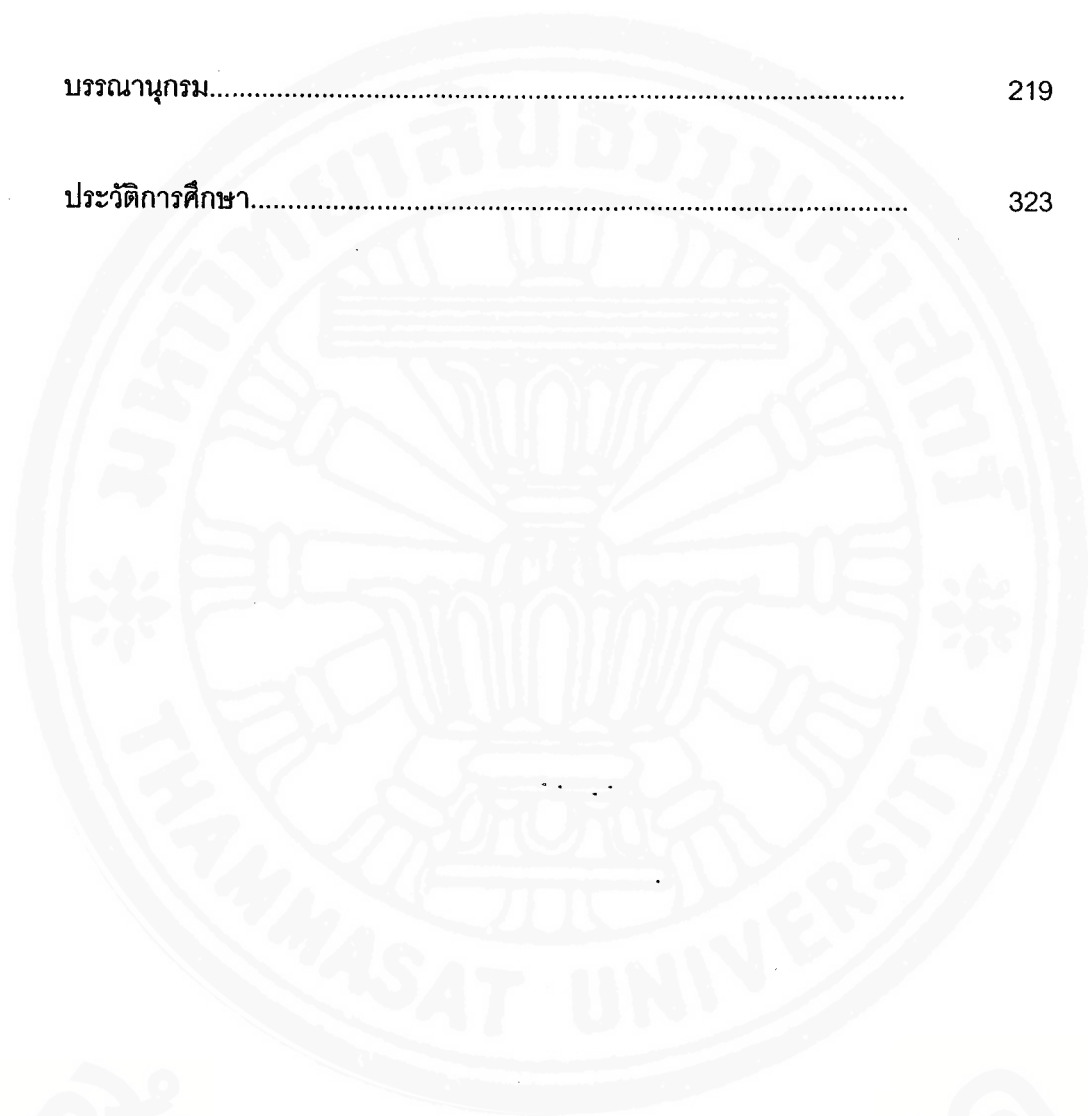
1.4 การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด.....	49
1.5 การพิจารณาของผู้สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด.....	62
1.6 การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน.....	67
2. กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก.....	69
2.1 ผู้เสียหายใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาล.....	69
2.2 ผู้เสียหายร้องขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหม ทดแทน.....	72
3. หลักเกณฑ์การดำเนินการในเรื่องความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	76
1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	76
1.1 โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และการงบประมาณของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	77
1.1.1 โครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น....	77
1.1.2 อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น.....	81
1.1.3 การงบประมาณขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น.....	83
1.2 เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	86
2. ระบบความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนปี พ.ศ. 2539.....	89
2.1 ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	89
2.2 ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา กฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของ ศาลยุติธรรม.....	91

3. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม.....	95
3.1 กรณีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ.....	96
3.1.1 ผู้ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย.....	97
3.1.2 วิธีที่ผู้เสียหายอาจดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทน.....	98
3.1.3 การไล่เบียดเบียนซึ่งกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	105
3.2 กรณีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ.....	107
3.2.1 ขอบเขตแห่งความรับผิดของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในผลละเมิด.....	107
3.2.2 การดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด.....	108
3.2.3 วิธีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐอาจดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ.....	122
4. แนวคำวินิจฉัยหรือคำสั่งเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	124
1. การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย.....	124
1.1 กรณีที่วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยใช้อำนาจตามกฎหมาย.....	125

1.2 กรณีที่วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำละเมิดที่เกิดจากการ กระทำทางกายภาพหรือการปฏิบัติหน้าที่ธรรมดา.....	135
1.3 กรณีวินิจฉัยว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน.....	137
2. การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่เกิดจากการออกกฎ คำสั่งทางปกครองหรือคำสั่งอื่น.....	138
3. การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่เกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร.....	141
4. คดีฟ้องให้เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชดใช้เงิน แก่หน่วยงานทางปกครองอันเนื่องจากการกระทำละเมิด.....	143
5. คดีเกี่ยวกับคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539.....	145
6. คดีที่วินิจฉัยเกี่ยวกับขอบเขตความรับผิดของเจ้าหน้าที่ในผล แห่งละเมิด.....	149
5. วิเคราะห์ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น.....	151
1. เปรียบเทียบความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของ รัฐอื่น.....	151
1.1 การบังคับตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด พ.ศ. 2539.....	152
1.2 การบังคับตามระเบียบหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	153
1.2.1 กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงาน ของรัฐ.....	153

1.2.2 กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อ บุคคลภายนอก.....	163
2. ลักษณะของการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น.....	169
2.1 ละเมิดจากการขับรถหรือการใช้เครื่องจักรกล.....	169
2.2 ละเมิดจากการก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ.....	170
2.3 ละเมิดจากการออกคำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น.....	172
2.4 ละเมิดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบว่า ด้วยการพัสดุ.....	179
2.5 ละเมิดจากการละเลยต่อหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น.....	180
3. ปัญหาในการพิจารณาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	180
3.1 ปัญหาความไม่ชัดเจนของบทบัญญัติของกฎหมาย.....	180
3.2 ปัญหาเกี่ยวกับศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณา พิพากษา.....	182
3.3 ปัญหาเกี่ยวกับการออกคำสั่งและอุทธรณ์คำสั่งให้ เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น เป็นผู้กระทำละเมิด.....	183
3.4 ปัญหาการวินิจฉัยความรับผิดในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นโดยแท้และหน้าที่ที่รัฐมอบหมายให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำการแทน.....	191
3.5 ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติความรับ ผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และระเบียบหลักเกณฑ์การ ปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....	193

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	200
ภาคผนวก.....	205
บรรณานุกรม.....	219
ประวัติการศึกษา.....	323

สำนักหอสมุด